

Hadak

Útján

Bajtársi Híradó

A Magyar Harcosok Bajtársi Közösségének tájékoztatója

LXV. évfolyam

2014. szeptember-október-november

546. szám

lovag v. Érczhegyi István törzskapitány, az ausztriai MHBK vezetője vezércikke

“Isten, Hazánkért térdelünk Elődbe”, dúdoltam magamban, amikor beléptem Csíksomlyó ferences temploma kapuján, rendtársammal v. Imre László törzskapitány úrral és Koncz László Ferencsel, Backamadaras református esperesével, hogy kérjük Magyarországnak Nagyasszonyának keresztény hazánkért és szeretteinkért Istennél való közbenjárását.

Eme gyönyörű esemény előtt szeptember 20.-án, szombaton volt Budapesten a Történelmi Vitézi Rend nagyon szép avatási ünnepélye a Kálvin téri református templomban, ahol v. Hunyadi László főkapitány úr avatott. Másnap kora reggel indultunk v. Imre Lászlóval a Székelyföldre, szülőföldünkre, mert Ő is odavalósi,

én meg Gyergyószentmiklóson születtem, ahol Édesapám - szintén István, m. kir. ezredes - Erdély erődítési csoportparancsnoka volt, az Árpád-vonal építője. Már az út is festői volt a Királyhágón keresztül. Felejthetetlen hetet töltöttünk Koncz esperes úrnál és kedves családjánál. Az esperes úr megmutatta Székelyföldnek a Küküllő- és Nyárádmenti gyönyörű, színtiszta magyar településeit, templomait. Marosvásárhelyen, Csíkszeredán, még Szováta fürdőn is voltunk. Ott lehetett érezni az egyszerű, nemes, igaz magyar keresztényi lelkiületet. A Trianon békediktátum borzalmas következményei ellenére a Székelyföld még mindig magyar maradt, ahol – legalábbis vidéken - román szót nem sokat lehet hallani. Most Európában az I. Világháború 100. évfordulójára emlékeznek. Eddig még soha nem említették a nyilvános fórumokon, hogy gróf Tisza István miniszterelnök ellenezte a háborút. Mégis a háború végén csak Magyarországot büntették ilyen formában, hogy területe 75%-át elvették és mondhatjuk, hogy Krisztus mellé a keresztre feszítették. Vae victis, jaj a legyőzöttek...

Az I. Vh. következménye volt a II. Világháború, ahol megint a vesztes oldalon lévén a trianoni békediktátumot felülmúlva 1945-ben Jaltán ismét elítélték hazánkat. Az összeomlás után kezdődött a magyar emigráció első nagy hulláma, mikoris a Magyar menekült katonatisztek Ausztriában 1947 körül megszervezték a *Magyar Harcosok Bajtársi Közösségét*, az MHBK-t. Ennek a közösségnek a világot összefogó tájékoztatója lapja lett a “Hadak Utján Bajtársi Híradó”. Az ausztriai központ hamarosan átkerült Amerikába,

ahol a mai napig működik. Ausztriában azóta az MHBK sorai nagyon megritkultak. Szeretettel gondolok a Hadak Útjára lépett rendtársaimra, akik az emigrációban is mindent megtettek esküjüköz híven “A Hazáért mindhalálig”. Megemlíteném *lovag tengerészkapitány Dr. Dr. v. Juba Ferencet*, aki v. nagybányai Horthy Miklós otrantói bravúros tengeri győzelmének a szószólója és elemzője volt. Vagy *lovag v. Izay János m. kir. begyivadász századost*, aki haláláig vezette az MHBK ausztriai csoportját. A Jóisten adjon nekik örök nyugodalmat.

Megfogyva bár, de törve nem... Heten maradtunk az MHBK ausztriai csoportjában, akiknek hűségükért hálás köszönet. Közülük itt két 90 éven felüli rendtársamat szeretném köszönten, *lovag Prof. Mag. v. Balogh Ádám m. kir.*

**Hadak Útján Bajtársi Híradó
A Magyar Harcosok Bajtársi
Közösségének tájékoztatója
World Federation of Hungarian
Veterans
Official Review, Quarterly Periodical**

Megjelenik negyedévenként, március, június,
szeptember és december hónapokban.
ISSN 0847-2599

Kiadó/Publisher: Simonyi László, Chicago,
MHBK központi vezető
Főszerkesztő/Editor: Dr. Tóth Gergely
Nyomda/Printing: Weller Publishing,
Toronto

A szerkesztő levelezési és emailcíme:
Hadak Útján, Dr. Tóth Gergely
P.O.Box 982740
Park City, UT 84098, USA
Email: hadakutjan@yahoo.com

Címváltozások bejelentése, előfizetési
csekkek, hozzájárulások:

1. Kanadából, Ausztráliából, Nagy-
Britanniából kérjük az alábbi címre:

Hungarian Veterans
Charles Borbás
412 - 186 Stephen Dr.
Toronto, Ont. M8Y 3N6

2. Minden előfizető, ill. MHBK Főcsoport és
csoport Európából, USA-ból, Dél-
Amerikából előfizetési díját ill. Zrínyi Alap
járadékát kérjük erre a címre állítsa ki és
postázza USA dollárban:

MHBK Treasurer
10616 Wakefield St., Westchester, IL 60154,
USA

Beküldött kéziratokat és fényképeket nem
őrünk meg és nem küldünk vissza. A
szükséges javítás és a rövidítés jogát
fenntartjuk. A névvel aláírt cikkek nem
feltétlenül tükrözik a szerkesztő és a kiadó
álláspontját, s azokért mindenkor a cikkíró
felelős. Folyóiratunkban megjelent írásokat –
a szerző és lapunk megnevezésével – más
újságok és honlapok szabadon átvehetik.

Lapzárta:
Március, június, szeptember ill.
december 1.

**Az időről-időre fellépő helyhiány
kapcsán megértésüket kérjük,
amennyiben lehet, a beküldött anyagot
a következő számokban közöljük.**

A tartalomból:

- Az emigrációs csoportok hírei
- Búcsú Saáry Évától és v. Hefty Frigyesztől
- Megemlékezések, rendezvények az ősz folyamán
- Emlékezések az utolsó Ludovikás avatásra és a
Tordai Csatára
- Halálhírek, méltatások
- Rövid hírek, levelek, események

főhadnagyot, tb. törzskapitányt, és lovag v. Serényi István tb. törzskapitányt, akik magas korukat meghazudtolva töretlenül szolgálják keresztény hazánkat. Áldja őket a Mindenható továbbra is nemes küldetésükben.

Ismét térdet-fejet hajtottunk az 1956-os Forradalom és Szabadságharc emléke és áldozatai előtt. De ez a harc nem a múlt, hanem a jelen szabadságharca is. Megint küzdeni kell a szabadságunkért, hogy életünket úgy formálhassuk ahogy mi jónak látjuk és nem úgy, ahogy mások tőlünk ezt megkövetelik. Minden magyarnak kötelessége a több, mint ezer éves, Szent István által ránk hagyott örökséget megőrizni és az utókornak átadni, örök időkre. Mindegy, hol élünk a világban, a hazánkat ért igazságtalanságokra Trianontól a mai napig rá kell mutatnunk és ki kell állnunk rendületlenül Hazánk és az igazság mellett, "Isten, Hazánkért térdelünk Elődbe".

Bécs, 2014. október 29.

Az alábbi rövid, megrendítő visszaemlékezést Borbás Károly főszerkesztő emeritus (Toronto) küldte be:

Hetven évvel ezelőtt...

... ezen a vasárnapon késő délelőtt ébredtem föl. Az előző nap kapott telefonüzenetből: idő:

1944. október 15, vasárnap délután 1.30 óra. Hely: VESZI (Várszínház u. 7), szolgálati öltözet. Beosztás: 24 órás központi ügyelet.

Gyorsan elkészültem. Kocsimmal az Ostrom utcához értem, ahol egy német páncélos keresztben állt az úttesten. Igazoltam magam. A német katona rádión kért utasítást. Válasza: „holnap, hétfőn délután 2 órakor jelentkezzen szolgálati helyén”. Nem tudtam mi történt. Később értesültem, hogy a Kormányzó rádión keresztül fegyverszünetet kért Moszkvától.

Hétfőn délután az engedélyezett időben fölmentem a Kapisztrán térre. Újabb igazoltatás. Kocsimat ott kellett hagynom. Kijárási tilalom van. Megadták az útvonalat, hogy eljuthassak a Színház utca 7-be. Közben három ellenőrző ponton igazoltattak. A Palota tér előtt három koporsót láttam az úttest mellett. Végre megérkeztem, átvettem a szolgálatot. Az egész épületben fejtelenség uralkodott.

Amikor kedden, október 17-én délután a határról telefonértesítést kaptunk: „a Kormányzó úr és családja német őrizet alatt elhagyta vonaton Magyarország területét”, a hír futótűzként szaladt szét. A bent tartózkodó kb. 180-200 magyar katona, mintha csak parancsszót hallott volna, vigyázzállásban, egy perces néma főhajtással búcsúzott Legfelsőbb Hadurától.

Az MHBK Délausztráliai Zákó András Főcsoportja (Adelaide) nyári beszámolója, beküldte Dobozy István VRNT, főcsoportvezető (híreik a helyi Bajtársi Értesítőben jelennek meg). A jelentést rövidített formában közöljük.

“Az emberi gondolkodás egyik eltorzult formája az igazság elhallgatása. Napjainkban vannak akik megpróbálnak elfeledtetni minket fontos történelmi eseményekről, ami egy rosszabb cselekedett az igazság elhallgatásánál is. Mi büszkék lehetünk arra, hogy Bajtársi Közösségünk tagjai az eredeti terveink szerint hajlandók harcolni dicső múltunk elismeréséért és a Magyar keresztény nemzet fennmaradásáért.

Tagjaink névsora folyamatosan csökken világszerte, de tartunk össze életünk végéig, mert ezzel jó példát adunk a következő nemzedéknek. Ha tiszteljük és becsüljük egymást, akkor a fiatalok is nagyobb érdeklődéssel néznek reánk, és meghallgatják tanításainkat és tapasztalataink történetét.

Június 29-én Vasárnap tartottuk a Szent László Társaság (1861) és Rend évi díszbédünket a Magyar Klub „Árpád” teremben. Az ünnepi beszéd elmondása után megkértem Nt. Szabó Attila és Zsuzsa gyermekeit Dorottyát és Ádámot egy fénykép készítésére. Sietve „A Szeretet Zászlaja” elé mentek, katonásan vigyázzba álltak és mosolyogtak. Ez volt nekem a nap egyik kimagasló eseménye.

Halálozás: Dr. Ballai Nándor (1922 – 2014) bajtársunk június 22-én adta vissza nemes lelkét Teremtőjének. Őszinte részvétünk szeretett családjának és barátainak. Bajtársunk, nyugodj békében!

2014 november 9. tartottuk ebéddel egybekötött MHBK Közgyűlésünket. A jelenlegi vezetőségi és választmányi tagok a következők: Főcsoportvezető: Dobozy István, Főcsoportvezető helyettes: v. Ugody Alajos, Társadalmi titkár (Zászlótiszt): Nagy Ferenc, Tájékoztató titkár: Berekally Magdolna, Pénztáros: v. Nagy Ákos. Választmány: Antal Éva, Antal Ferenc, Wetherell Ildikó és Kiss Katalin (Háznagy). Más személyek jelölésére minden tagnak joga van, aki a “Zrinyi Alap” hozzájárulását maradéktalanul befizette.”

1956-os megemlékezés Sydney-ben

A kép a 2014-es Sydney-i 56-os megemlékezésen készült, a **Rookwoodi Temető magyar részlegében álló Hősök Keresztjénél** (továbbította Hóka Ernő New Yorkból). **Az eredeti szabadságharcosok közül jelen volt v. Bene Ferenc, Gellértné Mogyorossy Mária, v. Mécs László és Dr. Kolozsy Sándor.**

Borbás Károly, főszerkesztő emeritus: Ötvenhatos megemlékezés Torontóban

A Magyar Könyvbarátok Társasága, a Magyar Harcosok Bajtársi Közössége és a Rákóczi Alapítvány közösen rendezte meg az 1956-os Forradalom és Szabadságharc 58. évfordulóját a torontói Lambton Villa egyik termében. Az ünnepi szónok prof. habil dr. Szakály Sándor, hadtörténész arra emlékeztetett, hogy ez a forradalom a XX. század magyar történelmének legmeghatározóbb eseménye volt. A forradalmat nem „Horthysta” volt katonatisztek vezették, ahogyan ezt a kommunista propaganda terjesztette, hanem diákok, munkások, a Néphadsereg átvált katonái és a polgári lakosság. 1989-ig Magyarországon nem lehetett 56-ról emlékezni vagy fejet hajtani a hős áldozatok emléke előtt.

A vele készült riportban munkájáról célkitűzéséről beszélt. Fő kutatási területe az 1919 és 1945 közötti Magyarország történelme és az ország második világháborús szereplése a volt magyar rendvédelmi szervek története, valamint a jelzett idő politika és sporttörténete. A történésznek tárgyilagosságra kell törekednie, ne az érzelmek, és a mindenkor politikai irányzatok diktáljanak kutatásában. Ezért jött létre 2014-ben kormányhatározat alapján a Veritas Történelemkutató Intézet, melynek ő a főigazgatója. Ezen belül a szakmai viták nagyon fontosak, hogy valós képet kapjunk történelmünkről. Az elmúlt történelem megváltozhatatlan, de magyarázni sokféle képen lehet.

Intézet vezetői és munkatársai úgy vélik, hogy nem szabad „homályban” maradnia a magyar múlt egyetlen fontos részletének sem. Lehet, hogy lesznek tévedéseink, igaz vagy igaztalan kritikákat kiváltó megállapításaink, de egyet mindenkor szem előtt tartunk, azt, amit egykoron a „Haza bölcsé”, Deák Ferenc mondott 1848-ban – ezért is választottuk ezeket a veretes szavakat. Intézetünk jelmondata: „... hazudni nem szabad”. Magam úgy vélem: nemcsak nem szabad, de a kutatónak tilos is! - mondotta dr. Szakály Sándor.

Köszönetet mondunk Jordán Emőkének, aki meghívásával és anyagi támogatásával lehetővé tette a professzor úr torontói látogatását.

Emlékezés az 56-os hősökre a torontói Szent Erzsébet katolikus templom báltermében a KMK rendezésében 2014. október 26.-án

Szép napos időben mentünk el erre a nagy ünnepségre, nem hittem, hogy ezt még meg fogom élni, mikor menekültem az aknazáron át. Ott estem térdre és megköszöntem a Mindenhatónak, hogy átsegített a Vasfüggönyön épségben.

Első voltam a szépen berendezett teremben, ahol már várt a finom frissen sült lekváros fánk. A KMK Kulturális Bizottsága nevében Kövessy Zsolt üdvözölte a megjelent vendégeket, majd bemutatta a magyar iskola tanulóját, aki a műsort levezette. Rigó Jenő atya, a templom plébánosa üdvözölte a megjelent vendégeket és elénekeltük közösen az asztali áldást, majd a kanadai és magyar Himnuszot. Majd bejelentette a Kodály Táncsoport 8 tagú csoportját és a templom énekkarát, akik színes, népi hímzésű blúzokban jelentek meg. A magyar származású MP, Corneliu Chisu oklevelet adott át Szócs Klárának, a KMK elnökének a magyarság ügyének szolgálatáért. Majd Dr. Szabó Stefánia, közkedvelt főkonzulunk méltatta Szabadságharcunkat és bejelentette új ottawai nagykövetségünket, Ódor Bálintot is. Majd következtek a magyar iskola diákjai, elsőnek az elemi iskola tanulója, akit édesapja kísért gitáron. A négytagú diákcsoport pedig az 56-os Forradalmunk verseiből adott elő részleteket. Meglepetésül egy 8 éves kislány is játszott hegedűn. Ezután Török László szavalt, majd a verseiről és rímeiről ismert Király Ilona gyönyörű előadása

következett, a "Hullott a vér". Kulcsár Ervin az 56-os Szabadságharcosok Világszövetségének nevében adta elő forradalmi érzelmeit és lelkesedését, még gerincünket is felborzolta az emlékekkel. A kihalóban lévő 56-osok generációja mellett már csak néhány szervezet, köztük a Magyar Szabadságharcosok Világszövetsége tartja össze a még élő harcosokat. A nyugalmazott Forrai Zsuzsa tanárnő tanítványa, Józsi szavalta el a "Mennyből az angyal" c. Márai-verset, nagy tehetséggel és hatással. Ezt követően a Kodály Táncsoport nyolc tagja fergeteges táncszámokkal szórakoztatott. Majd a tehetséges szónok, L. Simon László, a Magyar Köztársaság államtitkára következett, aki már szerepelt a Torontói Városháza zászlófelvonási ünnepélyén is. Lelkesen, a részleteket kiemelve összefoglalta az 56-os forradalmi eseményeket és azok jelentőségét, hivatkozott az amerikai elnök kijelentéseire is, és beszélt az életével fizető Nagy Imre gyászos és hibákkal tüzdelt életéről is. Nem hittem, hogy egy ilyen igaz hivatalos véleményt meg fogok élni még életemben. Szócs Klára, a Magyar Ház elnöke virágcsokorral köszönte meg a hatásos beszédet az államtitkárnak. A Székely Himnusz eléneklésével zártuk 58. évfordulós megemlékezésünket. Fényképeimet felajánlottam Somorjai Ágnesnek, a torontói Magyar Élet c. hetilap főszerkesztőjének, amit hálásan megköszönt. S reméljük, hogy hamarosan már az új Magyar Házban tudunk ünnepelni!

Horváth Lajos 56-os szabadságharcos

Felhívás, kérés régi lapszámokkal és MHBK-anyagokkal kapcsolatban

Kedves Olvasóink, kedves Bajtársak,

arra kérjük Magukat, hogy ha vannak olyan régi **MHBK Bajtársi Tájékoztatóik** (ez Karintiában indult 1948. nov. 1-től) és régi **Hadak Útján** számaik (ami kb. 1950-től jelent meg), melyre már nincs szükségük, legyenek szívesek elküldeni szerkesztőségünk postafiók-címére, hogy archívumunkban tovább őrizhessük őket az utókor számára. Ha nagyobb tételről van szó, a postaköltséget utólag szívesen megtérítjük. Emellett régi, az MHBK-ra, a Vitézi Rendre és egyéb emigrációs rendekre és szervezetekre vonatkozó, már nem kellő régi anyagok, iratok, feljegyzések is érdekelnek.

Köszönettel, a szerkesztő

Ifj. v. Hefty Frigyesre emlékezünk

Idei 3. számunkban közöltük ifj. v. Hefty Frigyes halálhírét. Azóta több adathoz jutottunk, illetve rövid életrajzát is közöljük (a www.californiainmagyarsag.com/EGYHAZ-ONT/ont-weekly.htm honlap alapján). S tegyük még hozzá, hogy éppen 20 éve annak, hogy 1994. december 13-án felavatták édesapja, id. Hefty Frigyes szobrát a Hadtörténeti Múzeumban, a Múzeum és a Magyar Veterán Repülők Egyesülete szervezésében, születése 100. évfordulóján.

v. Hefty Frigyes ny. repülő alezredes, a volt Magyar Királyi Honvéd Légierő 101. "Puma" Honi Légvédelmi Vadászrepülő osztály tagja, az Ontariói (Kalifornia) Független Magyar Református Egyház hűséges presbitere 90 éves korában, 2014. május 14-én Big Bear Cityben elhunyt. Isten vigasztalását kérjük gyászoló családtagjaira, különösen 55 éven keresztül hűséges társára Magdikára. Szeretett halottunk templomi búcsúztatására 2014. július 20-án került sor templomunkban.

v. Hefty Frigyes Budapesten 1924. április 25-én született. Elemi iskoláit Mátýásföldön és Sashalmon végezte. Középsiskoláit Mátýásföldön a Corvin Mátýás reálgimnáziumban kezdte és Budapesten a Vörösmarty Gimnáziumban fejezte be, ahol 1943-ban érettségizett. Utána mindjárt bevonult a Repülő Akadémiára, ahol 1944 novemberében repülő hadnaggyá avatták. Egész életét a repülés töltötte ki. 13 éves korában, akkor mint a világ legfiatalabb repülője szerezte meg a vitorlázórepülés "A" vizsgáját. A II. Világháborúban a M. Kir. Honvéd Légierő 101. "Puma" Honi Légvédelmi Vadászrepülő ezredben szolgált a háború végéig. A háború után két repülősbajtársával megszervezte a Kinizsi Sportrepülő Egyesületet, aminek annak megszüntéig oktatója volt. 1948 végén az ellenállásban való részvétele miatt 10 év börtönbüntetésre ítélték, amiből 8 évet töltött a kommunisták börtönében (*rabtársa volt többek között Tollas Tibor is, a szerk.*). 1956-ban szabadult és a Szabadságharc leverése után az Egyesült Államokba vándorolt ki szüleihez Detroitba. Előbb azonban Ausztriába érkezésekor Bécsben találkozott László öccsével, aki evangélikus lelkészként szervezte a Forradalom után az Argentínába kivándorló magyarok ügyeit. Frigyes 1956 karácsonyán érkezett meg Detroitba és hosszú évek után találkozott szüleiével és testvéreivel. Mivel a börtönben egy zárkatársától megtanult angolul, hamar talált magának munkát. 1958-ban kötött házasságot feleségével, majd hamarosan áttelepültek Kaliforniába. Kaliforniában több repülősbajtársával való találkozás után 1969-ben megalapítja a Pannonia Flying Scouts repülő egyesületet és megrendelik első gépüket Németországból. Ez volt az első és egyetlen repülő egyesület Magyarországon kívül, amely teljesen magyar volt, s mely kivívta az amerikaiak elismerését is. 1970-től 18 éven keresztül 1988-ban való nyugdíjba vonulásáig a Continental Airlines vállalat alkalmazottja volt. Los Angelesből Big Bear Citybe való átköltözésük után az Ontariói Független Magyar Református Egyház tagja lett feleségével együtt, ahol a gyülekezet presbitere és az egyházmegye zsinati képviselője volt az Amerikai Magyar Református Egyházban. Munkásságát és a magyar nemzethez való hűségét állami kitüntetésekkel honorálták: A Magyar Repülésért kitüntetést, két alkalommal magas katonai kitüntetést, és a Magyar Köztársaság Lovagkeresztje kitüntetést kapta. Köszönjük példás, hívő életét, Isten adjon számára nyugodalmat, és mindnyájunk számára vigasztalást.

Saáry Éva emlékére

Életének 85. évében elment a magyar emigráció egyik utolsó nagy egyénisége, alkotó nagyasszonya, a Svájcban, Luganóban élt Saáry Éva, gyémántdiplomás geológus, akihez személyes ismeretség és barátság fűzött. Kétszer is élvezhettem vendégszeretetét otthonában, ahol hosszabb interjúkat készítettem vele.

Mint kortársai közül sokaknak, neki is 1956 volt élete meghatározó élménye. Szeretett foglalkozása a geológia volt, de élete nagy részét a közösségszervezésnek és a művészetnek szentelte: több verses-, tanulmány- és interjúskötete jelent meg, festőként és fotóművészként sok jeles kiállítása volt Nyugaton és Magyarországon. Számos fontos magyar emigrációs lap állandó munkatársa volt, évtizedekig pedig a Svájci Magyar Írók és Képzőművészek Köre és a Ticinói Magyar Egyesület elnöke. Cikkeiben lényegre törően, kiegyensúlyozottan, és a személyes érzések és gondolatok hozzáadásától nem félve ábrázolta a világ és benne a magyarság helyzetét.

Ő hozta létre majd szervezte a legendássá vált és a résztvevők által mindig türelmetlenül várt október végi Luganói Tanulmányi Napokat 1977 és 1992 között, melyeken az emigráció, később pedig a kommunizmus szorításának enyhülésével a Haza több nagy gondolkodója vett részt, adott elő.

Élete rengeteg, dokumentumértékkel is bíró részletét örökítette meg az utóbbi évtizedben szinte heti rendszerességgel emailben továbbított néhány oldalas történeteiben, visszaemlékezéseiben. Augusztus-szeptemberben a szokásosnál is több küldemény érkezett tőle – mintha érezte volna a közelgő földi véget, mintha minél többet ki akart volna írni magából... A halál szeptember 26-án érte, férje 1988-as elhunytának szeptember 18-i évfordulója után néhány nappal.

A hamvait tartalmazó urnát a család és a barátok a Lugano-Castagnola-i temetőben 2014. X. 2-án helyezték örök nyugalomra férje, édesanyja és még néhány helyi magyar sírja közelében.

Hiánya egyelőre nehezen fogható fel, Isten nyugosztalja!

A szerkesztő

Az 539. számunk 28. oldalán méltatott Suhogó János István sírkövére a következők adakoztak, amit a bajtársak és olvasók nevében a Hadak Útján munkatársai is megköszönnek. Beküldte: V.G., Cleveland

(Idézet az említett számból: Suhogó János István, a m. kir. légierő főhadnagya (szül. 1920. június 5-én Kolozsvárott), 2012. június 25-én Akron-ban (Ohio állam) elhunyt.)

Botansky Igor
Botos László, New York
Buzáné Ormay Ildikó
Daróczy József
Dienes Katalin
Dobolyi Adrienne
v. Falk Viktor
Földesi József
Friedrich Irma
Gulden Katalin
Gyarmathy K. Csaba
Gyékényesi János Pál, Dr.
Hartmann Károly
Jakab Lajos
Kádár Dániel
v. Kemes László
Kish Terézia
Kocskár Béla
Kőrössy Csilla
Leitgéb Sándor
Lengyel Károly

Lucskay Gunta
Lipovits József
Matavovszky Ádám
Molnár Lajos, North Carolina
Murányi Irén
Muzsaj Jenő
Nagy Árpád
Nemes József, Montana
Nyárády Elemér, Connecticut
Panajothné László Márta
Peller Miklós
Szénásy Sándor
Szentkirályi Endre
Tomory Zsuzsa, Wisconsin
Táborosi Piroska, New York
Ulics Ferenc
vamosi Nagy Endre, Dr.
Várdy Huszár Ágnes, Dr., Pennsylvania
Varga László
Veres Gusztáv
Veres József Pál
Zolnay Mátyás

A Központi Vezető üzenete

Ez az év nekünk évfordulók éve... Száz évvel ezelőtt, hiába ellenezte gróf Tisza István, belekerültünk az I. Világháborúba, ahol a vesztesek oldalán végeztük s megkaptuk Trianon aljas, kegyetlen büntetését. Hetven éve pedig, a román árusítás után, Hazánkba betört a szovjet horda s azok bolsevista követői, s megint veszítettünk, de mennyit is veszítettünk... Sokan közülünk akkor töltötték utolsó Karácsonyukat Hazánkban. Mégis, a sok szomorú év után, amit idegenben, új otthonunkban töltöttünk, most Mindnyájatoknak családotul kívánok kellemes karácsonyi ünnepeket és egy nagyon boldog új évet. Imádkozzatok Hazánkért, és adjon a Magyarok Istene sikert, egészséget és egy igazi nemzeti feltámadást minden igaz magyarnak.

Simonyi László, MHBK Központi Vezető, Chicago

Csapó Endre (szül. 1921), az Ausztráliai Magyar Élet főszerkesztőjének 2014. május 15-i vezércikke („Elmérgesedő emlékmű vita“) második részét idézzük, mely tisztázza az új Szabadság téri emlékmű körüli félreértéseket, illetve az ezzel kapcsolatos (vélt) magyar felelősség kérdését elemzi:

Az ellenállás kérdése

Azt mondják baloldarról, hogy ha Magyarország ellenállt volna 1944. március 19-én, akkor más megítélés alá esne most. De így Magyarország bűnössége fennáll az együttműködés miatt.

Erről a kérdésről személyes tapasztalattal szolgálhatok. Ebben az időben Budapesten voltam sorozott katonaként a kiképzés tartalékos tiszti tanfolyamán. A laktanyai zárt környezetben nem sokat tudtunk a politikai fejleményekről, így meglepetést okozott számunkra a reggeli eligazításon, hogy azonnali hatállyal kisebb csoportokban védelmi szolgálatra indulunk, mert Németország megtámadta hazánkat. Hárman, karpaszományos tizedesek, egy budai személygépkocsigarázs épületének fegyveres védelmét kaptuk parancsba. Csendesen telt a nap, közben azon tanakodtunk, hogy miért olyan fontos nekünk itt hősi halált halnunk 20–30 gépkocsiért? Izgalommal vártuk a németeket, akik eddig szövetséges bajtársak voltak, vajon milyen lesz velük a találkozás? Első világháborús Manlicher puskánkhoz kaptunk 5–5 töltényt, amiről majd írásban kell elszámolnunk. – Mi lesz velünk, ha 16-an jönnek? – így humorizáltunk, miközben tudtuk, hogy fegyverzetünkkel védtelenek vagyunk velük szemben. Szerencsére nem kellett nekik a polgári személykocsi, így estére visszatértünk a laktanyába.

Valahogy így állhatott országos méretben is a fegyveres ellenállás esélye a német támadással szemben. A magyar honvédség harcrakész ereje akkor még a Kárpátokon túl tartózkodott. A németek meglepően nagy erővel vonultak fel. Nem számítottak nagy ellenállásra, hiszen Hitler világosan megmondta Horthynak, hogy ha ellenkezik, Romániát, Szlovákiát és Horvátországot is bevonja a megszállásunkba. Az „új kisantant” mindhárom tagjának voltak ugyanis területi követelései, „revíziós” igényei Magyarországgal szemben. A német érdek az volt, hogy Magyarország ne lépjen ki, hanem folytassa a háborút. Nem akartak magyar katonai ellenállást, főleg azért, hogy ne kelljen csapatokat lekötni az országban, és az államigazgatást ezután újraszervezni, hogy az ország működőképes maradjon, az erőforrásokat, haditermelést mozgósítani lehessen. Német érdek volt, hogy a kormányzó ezért maradjon a helyén,

a magyar csapatok felhasználhatóak legyenek a fronton. Hitler a katonai és politikai fellépés egyszerre alkalmazását tartotta fontosnak, ahogyan az erődemonstrációt is – olvassuk az elemzésekből.

A németek a Tisza mentén kettévágták Magyarországot. A megszállás négy oldalról történt: a zömmel Franciaországból kivont SS-páncélosok-alkotta „Északnyugati csoport” két irányban, Sopron és Pápa felől, illetve a Duna mentén nyomult be; a „Délnyugati csoport” SS és Wehrmacht egységei Zágráb irányából foglalták el a Dél-Dunántúlt és a Balaton környékét; a „Déli csoport” Görögországból átirányított hegyihadteste és SS-lovashadosztálya a megszállt Szerbia és Bánság felől a Tisza-Duna Közét és Budapestet vette célba; az „Északi csoport” pedig Krakkóból Szlovákián át vonult az Északi-középhegység mentén a főváros felé. Foertsh tábornok rendelkezésére emellett ütőképes légierőt is biztosított a Luftwaffe. A haditerv azért számolt ellenállással is: az utasítás még parancsba adta, hogy „minden ellenállást kíméletlenül le kell törni”, azaz az ellenállókat agyonlőni, akit lefegyvereztek, azt Németországba internálni, a katonaság azon része, amely ellenállást nem tanúsít, pedig laktanyazár alá helyezendő. A Horthyval való tárgyalások nyomán Hitler visszarendelte a speciális egységeket, így például a Vár propagandaértékű elfoglalása elmaradt.

A német megszállásnak nem katonai, hanem politikai jelentősége van. A Kállay-kormány azonnal lemondott az ország szuverenitásának megsértése miatt. Ami ezt követően történt a németek részéről, az teljes egészében megvalósítja az ország szuverenitásának elvesztését.

A teljes államvezetés átvétele

Olvassuk Bódvai László írásában: „A Gestapo és más német biztonsági szervek a megszállás napján kivettek minden rendőri funkciót a magyar belügyminisztérium kezéből (élére Otto Winkelmann SS tábornok került). Két magyar királyi miniszter is börtönbe került, báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter és a belügyminiszter, Keresztes-Fischer Ferenc, aki a honi szélsőjobboldal ellen több rendészeti intézkedést is tett korábban. Az új német követ, Veessenmayer a magyar kormány összetételére tervet, nemcsak javaslatot nyújtott be a kormányzónak már március 20-án, katonai fenyegetéssel kísérve azt (a Királyi Vár elfoglalása, a kormányzó elfogatása).

A megszállás alatt létrejövő Sztójay-kormány összetételében legalább 70%-ban a németek által javasolt személyeket tartalmazott (Rátz Jenő, Kunder Antal, Jaross Andor, Endre és Baky államtitkárok, Szász Lajos, stb.), a korábbi kabinetből is csak a nyíltan németbarátok maradtak pozícióban, akár államtitkári szinten is (a kormányzó egyetlen igazi sikere, hogy Imrédy nem lett kormányfő, sem igazi siker, mert Sztójay végrehajtott mindent, amit a megszállók parancsoltak neki).”

Nem igaz, hogy a megszállás után csak baloldali politikusok kerültek letartóztatásra. A fenti miniszterek letartóztatása mellett – akik konzervatív magyar politikusok voltak, a kormányzó elkötelezett hívei – vezető katonákat (Ujszászy István, Kádár Gyula), arisztokratákat és a gazdag, befolyásos polgárokat, köztük szép számmal elkötelezett legitimistákat (gróf Sigray Antal, Csekonincs István, Gratz Gusztáv, Szapáry Antal, Baranyai Lipót, gróf Apponyi György, Bródy Ernő, Huszár Aladár, Laky Dezső, Szentiványi Lajos) is elfogtak, több esetben a felső- vagy alsóházi mentelmi jogot is semmibe véve. Háromezer főt lecsuktak, körülbelül tízezer főt internáltak saját hatáskörben a megszálló német erők. Áprilisban megjelentek az első zsidó gettók és a zsidókat megfosztották minden még létező állampolgári joguktól, májusban pedig megindultak a tömeges deportálások, a magyar rendvédelmi erők segítségével. Két hónap alatt megduplázták a német megszálló katonai haderő létszámát (összesen kb. 120.000 fő).

Az állam- és közigazgatásban két hónap alatt, középvezetőkig ható elcserét hajtottak végre, amely sokszor kihatott az állami vállalatokra is. Közjogi méltóságok egész sorát váltották le, a főispánok 70%-át (akik szintén

kormányzóhűek voltak) és a polgármesterek 60%-át is, önhatalmúlag, a mandátumuk lejárta előtt, akik szintén elkötelezett hívei voltak a kormányzósági rendszernek.

A németek nem szövetségesként, hanem megszállóként viselkedtek, hiszen több ponton és a politikai akaratot tekintve is, súlyosan beavatkoztak országunk belügyeibe, és operatív módon sokszor közvetlenül vagy közvetve, de irányították az országot. A magyar államiság megkérdőjeleződött aktivitásában, hatalmi intézményei ha nem is szűntek meg, önállóságuk jelentősen csorbult.

A jogbiztonság, az alkotmányosság, a törvényesség érvényesülése – tehát azok az elemek, amelyek egy ország számára a szuverenitás zálogai lehetnek – akadályoztatva volt, több szinten is. Amennyiben „önálló” lépések is voltak a magyar kormány lépései forma szerint, azok mindenben a megszállók elvárt direktívái szerint történtek, amely jelen esetben inkább kollaborációnak, mint szuverén lépésnek tekinthetőek, beállt szép lassan a Quisling-szindróma. (Hasonló diagnózis mondható ki a szovjet megszállás alatt működő 1945–1947-es magyar kormányokra is.)”

Életveszélyes helyzet

A magyar állam valóságos életveszélyben volt. Ha Magyarország akkor fegyveresen ellenáll, annak következményei nagyon is beláthatóak voltak. A szovjet csapatok 1944 februárjában átkeltek a Dnyeper folyón, majd a Prut folyón is. Gyors előretörésük nyomán nyilvánvaló lett, hogy hamarosan eléri a magyar határt. A német kormány számára sorsdöntő fontosságú lett, hogy biztosítsák Magyarországot, hiszen a magyar kiugrás a teljes összeomlást jelentette volna Németország számára, ráadásul attól is tartottak, hogy a magyar kormány végül mégis eljut a közvetlenül a szovjetekkel kötendő fegyverszünet gondolatáig. Februárban tehát felgyorsultak a megszállás végrehajtásának konkrét előkészületei. Szorongatott helyzetében Hitler mindenre képes volt. Nem üres fenyegetés volt részéről a szomszédokat ráereszteni Magyarországra. A német támadás otthagyt volna egy leromlott, megszállásokkal szétszaggatott, széthordott nemzetet. A Kárpát-medence katonai védelmét szívesen átvette volna a Hitler-szövetséges Szlovákia, Horvátország és Románia, egyúttal kielégítve területéhségüket. Az így kialakult helyzet pompásan megfelelt volna a szovjet oldalra átálló Romániának és Szlovákiának. Ebbe nyomult volna bele a szovjet haderő új szövetségeseivel.

Ezt védte ki Horthy Miklós beleegyezése amikor nem rendelte el a fegyveres ellenállást, amikor beleegyezett a pillanatnyilag kisebbik veszteséggel járó megszállásba.

Méltánytalan vádaskodások

Nem bírja elviselni a *(jelenlegi - a szerk.)* magyarországi baloldal, hogy Horthy Miklós kikerülte a közelgő zátonyt, megmentve az országot a közvetlen tragédiától. Odáig nem terjed a gondolkodásuk, hogy mi lett volna a sorsa a teljes zsidó lakosságnak ebben az esetben. Nem lett volna aki megmenti a Budapesten élő és ott menedékre talált zsidó százezreket. Magyarországnak nem volt ereje, lehetősége március 19-e után tovább fenntartani mindazt, amit szuverenitása birtokában gyakorolt, hogy senki nem volt életveszélyben hite, származása, világnézete miatt.

Teljes okkal, és a helyzet ismeretében jelentette ki Orbán Viktor miniszterelnök, hogy olyan felelősséget nem vállalunk, amely nem illet bennünket. Nem ok nélkül hangzik el ilyen utalás mások részéről is, mert bizony elhangzik olyan vélemény, ami szerint nem védte meg a magyar nép, mert nem is akarta megvédeni a zsidókat, a magyar hatóságok szedték össze őket, nem a németek, a magyarok hagyták az elhurcolásokat, bűnös volt mindenki, az egész magyarság stb. Mindezért a mai magyaroknak is vezekelniük kell.

Ungváry Krisztián történész a magyar kormányt vádolja történelemszemléleti koncepcióval, mondván a szoborállítással azt akarja megjeleníteni, hogy a holokauszt magyarországi áldozatai sorsát a németekre hárítja, így „a megszállási emlékmű a nemzeti önfelmentés mementójaként szolgál”. És ilyeneket állít „történész”-ként: „Az új emlékmű a Fidesz emlékezetpolitikai koncepciójába ágyazva nyeri el értelmét. A megszállás, amely szemben áll a magyar lakosság »embermentési« akciójával, egyfajta szabadjegyet biztosít minden múltjával szembe nem nézett jobboldalinak abhoz, hogy felüljön a nemzeti önfelmentés vonatára.”

Másszóval azzal erőlködik a történész, hogy minden zsidókat mentő akció, beleértve a Horthy által elrendelt csendőri beavatkozást, amivel megmentette a budapesti zsidókat, csak mentegetőzés, a felelősség alól kibújni akarás.

Ilyen és hasonló, nagyhatalmi háttérű nyomásgyakorlás hatása alatt jöhetett létre Áder János köztársasági elnök úr megnyilatkozása is, amely szerint: máig ható fájdalom, hogy a magyar állam nem szegült szembe „a német megszállók ördögi tervével”, a végső megoldás kikényszerítésével, sőt annak kiszolgálójává vált. „Az 1944. március 19-én megszállt Magyarország nem védte meg polgárait” – mondta. Áder János szerint erre sem mentségként, sem magyarázatként nem szolgálhat, hogy ez Európa sok más országában is így történt, az áldozatokat ugyanis senki nem adhatja vissza nemzetünknek.

Az elnök úrnak vagy hiányosak az ismeretei a szembeszegülés akkori körülményeiről és veszélyességéről, vagy védekezéséppen vállalja politically correct módon országa bűnösségét. Ilyen átgondolatlan kifejezés igazolásul szolgálhat azok számára, akik a magyar nép kollektív felelősségét is hangoztatják, meg azt is hogy ennek alapján a mai magyar nép is kérjen bocsánatot, szolgáltatson anyagi, erkölcsi jóvátételt. Teljesen figyelmen kívül hagyva 300 ezer zsidó megmenekülését Budapesten az elzárt zsidó negyedben, ahol őket élelmezték, és a védett házakban, amelyek védettségét néhány kivételtől eltekintve tiszteletben tartotta a budapesti rendőrség, megvédve a randalírozó nyilasokkal szemben is, a nyilas hónapokban is.”

---

v. Sóti Géza (Calgary) gondolatai a szabadságról

Már hatodik éve **bronztábla** hirdeti e szöveget **egy sziklatömbön** a Calgary-i Béke Parkban. Kérlek, fogadd a szöveget érdeklődéssel. Ez az a **Béke Park, ahol egy '56-os kopjafa is áll** (amit egy vancouveri magyar erdőmérnök faragott, a szerk.). A bronztábla a lenti, itt magyarra fordított felirattal mindössze 15 méterre áll a kopjafától északra, ugyanazon sétány mentén. A bronztábla angol nyelven van, s a szöveg előtt annak idején bemutattam a turul sas ábráját és jellemét is. A bronztáblát a *The Hungarian Arts & Heritage Foundation of Alberta* megbízásából és pénzügyi segítségével készítettem el.

Tisztelettel

v. Sóti Géza

Mi a szabadság?

Ez régi kérdés sokféle válasszal. Sokan a szabadságot pusztán egyéni függetlenségben látják. Pedig nem az!

Mert az egyéni függetlenségnek szertelenség a következménye. Tehát a szabadság inkább kötelezettség, mint-sem rendtelenség.

Akkor hát mi a szabadság szó pontos értelme?

A szabadság érzelmi állapot.

A szabadságunk tudatában akkor vagyunk, ha a magunkal szembeni kötelezettséget elismerjük. Mert a szabadság a kötelezettség elvégzésében válik teljessé, amely fölzáradít az elnyomatás érzetétől. De ez az érzetállapot egyben a nemzeti öntudatot és a hazra iránt való kötelezettséget is jelenti, s ezáltal válik a szabadságfogalom a nemzetben való hitté.

A nemzeti hit-tudat pedig oda vezet, hogy az ember tudatosan engedelmeskedik a természetes törvények akaratának, és mellőz minden idegen elméletet, befolyást.

A szerkesztő hozzáfűzése: *A fent említett emlékmű mellett Calgaryban magyar katolikus és református templom és egy Magyar Kultúrközpont is létezik, valamint egy Magyar Centenárius Kapu is, mely a Calgary Egyetem kertjében áll. Ennek létesítésében az MHBK-nak is nagy szerepe volt, felavatta Dr. Kiss Gyula, a Magyar Kir. Csendőr Bajtársi Közösség központi vezetője 1994-ben.*

Lg. Szalay Gyula (Pleasant Valley, New York állam), a 3. sz. tb. csendőr: Az Isten uja

Ezt az írást halotti méltatásnak szánom, kedves barátom és bajtársam, Döme Károly csendőrhadnagy emlékére (*Nagykanizsa, 1920. június 28, +Titusville, Florida 2012. november 14, a szerk.), akinek temetésén más államba költözésem miatt nem vehettem részt.

Az Isten uja? Mi ez? Néphit vagy valós teológiai téma? Nem hasonlít-e az előre elrendelésre, amit Kálvin tanít? A motívum valószínűleg a keresztes hadjáratok során került Európába a muzulmán világból, melynek legismertebb irodalmi emléke *Az ezeregyéjszaka meséi*, melyek valójában két filozófiai téma meseszerű ábrázolásai. Az egyik az idő relativitása, a másik a végzet hatalma. Ami meg van írva, az ellen nem lehet semmit sem tenni. Hol volt még Einstein vagy kollégái, amikor az arabok már az idő relativitását értelmezték. Talán Szt. Ágoston is ismerte ezeket, mert *Vallomásaiban* hasonló véleménnyel van az időről.

De a legérdekesebb mesék a végzetről szólnak. Megfigyelték, hogy bizonyos emberi vonások öröklődnek, így az újszülött fölött való jóslás fontossá vált a babonáig menően, mert a szülők természetét ismerve a jóslat néha igaznak bizonyult. Aztán jött Mendel, vele megszületett az örökléstan, majd Freuddal a tudatalatti, ahol feltehetőleg “az Isten uja” rejtőzködött, majd a genetika, a végzetnek legújabb rejtkehelye, mert hát a génekben tárlódik múltunk és jövőnk, sorsunk és végzetünk. –De ez valóban így volna?

A Karcsival megtörténtek mintha Isten ujjára, a Gondviselés közbenjárására utalnának. Az első történet: Karcsi a Csendőrségnél mint gazdasági (G.H.) tiszt szolgált. A hentesnek volt szalonnája és tepertője, míg a péknek viszont volt elég kenyere. Ezeket Karcsi ügyesen kicserélte a Testület javára. Egy alkalommal többen időztek együtt gazdaságiak és mások s beszélgetés közben kinyílik az ajtó s belép rajta egy ezredes. Karcsi az ajtó mögött volt egy beszögellésben s így elsőre nem látszott. “Maguk mit

keresnek itt?” - hangzott az ezredes kérelhetetlen kérdése. Minden jelenlévő tisztet kiharancsolt a frontra majd távozott. Karcsi így megmenekült: soha többé nem látta viszont ezeket a bajtársait, még hírt sem hallott felőlük a későbbiekben. Vajon “az Isten uja” működött itt közre?

A másik történet már a háború utánról való. Valahol Németországban egy álcázott, hazacsalogató kommunista banda megnyerte az ott állomásozó csendőröket hozzátartozóikkal együtt, hogy menjenek haza, rájuk nagy szükség van stb. Ezek bedőltek a szép szavaknak, persze a szívük is húzta őket vissza, s elhatározták a hazamenetelt Karcsival együtt. Az állomás igen messze volt a gyülekezőhelytől, ezért egy kis teherbuszt béreltek, hogy a megpakolt társaságot kivigye az állomásra. Mindezt mint rangidős tiszt Karcsi intézte. Az utolsó szállítmánnyal ment volna ő is, de elfogyott a benzin. Egy hirtelen előkerült cigánygyerek ajánlkozott, hogy ő tud beszerezni. Jó negyedóra múlva visszajött s beleöntötte a benzint a tankba, majd utána elment sofőrt keresni is. Az is került, beindította a buszt, de az csak nem indult. Kiderült, hogy nem benzin volt, hanem víz. Karcsiék is – szerencsésükre – lemaradtak a csapdába induló vonatról.

Hol voltak a gének, az örökléstan s a többi tudomány? Mintha tényleg “Isten ujját” látná az ember az ilyen helyzetekben.

Így került aztán Karcsi később Amerikába. Élt 92 évet. A Jóisten nyugosztalja többi csendőr-bajtársával egyetemben.

Akinek van hasonló története, küldje el nekem. Összegyűjtöm a XXI. század “ezeregyéjszaka meséit”. Címem: Szalay Gyula, 14 Straub Dr., Pleasant Valley, NY 12569, USA

Email: szalayjules@gmail.com

Köszönjük bajtársunknak a beküldött írást – s természetesen utólag a Hadak Útján is szívesen megjelenteti a Szalay Gyulának elküldött anyagokat! A szerk.

Adatok Melbourne-ből Nyíregyháza 1944-es bombázásáról és egy repülő árulásról

v. Szmolnik Lajos nyá. repülő őrnagy (Melbourne) küldött be rövid anyagot, amit jókívánságaival együtt köszönünk szépen. Az egyik pontban felhívta figyelmünket a Kelet-Magyarország c. lap 2014. szeptember 6-i számában megjelent egészoldalas, több fényképes cikkre, melyben nemrég elhunyt öccse, v. Szmolnik Károly m. kir. tart. főhadnagy is emlékezett Nyíregyháza vasútállomásának és környékének 1944-es gyalázatos, a szövetséges erők által elkövetett bombázására, mely mintegy 80 halálos áldozatot követelt.

A másik közleményt elsősorban Dr. Hudra László figyelmébe ajánlotta, annak idei 2. számunkban megjelent kérdésére vonatkozólag, mely így hangzott: *“Váratlanul 1945 január elején egy magyar felségjelzésű gép szállt le Szolnokon. A pilóta tiszt ezt önként tette, majd átadta az oroszoknak a még harcoló Budapestnek segítségül szánt anyaggal együtt. (Vajon mi lett övele?)”*

“A válasz: erről a következőt olvastam “A magyar repülés története” c. kiadványban (szerk. Csanádi-Nagyvárad-Winkler): *Stifter János repülő százados azt a feladatot kapta, hogy Pápáról az ostromlott fővárosba fegyvert, lőszeret és élelmet szállítson harcoló katonáinknak. A gép négytagú személyzetével a már az oroszok által elfoglalt szolnoki repülőtéren január 6-án szállt le, s a szállítmányt a géppel együtt az oroszok kezére adta. Hadifoglyok lettek, a háborút túlélte.* –Mivel Ausztráliában élek, megtudtam, hogy az idők folyamán Stifter szds. rokonlátogatáson járt Sydney-ben, de az itt élő repülőtszot bajtársai – érthető módon – elhatárolták magukat tőle.”

Recskre emlékezünk - Stefka István: Nincs alku!

MH, 2014. 09. 22.

Sokan vannak még élő tanúk Magyarországon, akik emlékeznek a cejgsapkás, viharkabátos elvtársakra, a bőrkabátos, kalapos férfiakra, avagy a vérvörös csillaggal ékesített tányérsapkás rendőrökre, ávéhásokra, amint körbevesznek gyanútlan civileket az utcán, rátörnek az otthonukban, a munkahelyükön félelemtől reszkető emberekre, és betuszkolják őket a sűrke Pobjedákba vagy a fekete Volgákba. Ez volt a vörösteror, a munkások nélküli proletárdiktatúra a szovjet fegyverek árnyékában, amelyben megvalósult az elképzelhetetlen, egy aknazárral, szögesdróttal elzárt ország, kiéheztetett, megalázott, megfélemlített lakosaival. A kommunista diktatúra, a totális terror célja nem a néphatalom megteremtése, a közjó létrehozása, hanem az uralkodó osztály – az arisztokrácia, a keresztény egyház, a gyárosok – megsemmisítése, likvidálása, ellehetetlenítése volt, amelyet kísért a polgárság, a vagyonos parasztság tömegeinek kifosztása, az iparosok tízezreinek annulálása, a szakképzett munkásság leértékelése. Rákosiék, Kádárék, Gerőék, Péter Gáborék, Farkas Mihályék és a hozzájuk hasonló története nem volt más, mint a gengszterizmus és a féktelen szadizmus története: mások ingó és ingatlan vagyonának ellopása, eltulajdonítása ellentételezés nélkül. Ezt nevezték finoman államosításnak.

A cél végrehajtásához szükség volt börtönökre, internálótáborokra (például Buda-Dél, Kistarcsa, Tiszalök, Kazincbarcika), a hortobágyi „zárt táborokra”, hogy tízezreket szorítsanak fizikai és lelki kényszerítő eszközökkel engedelmességre. Ennek iskolapéldája volt a recski megsemmisítő tábor, ahol a hét végén faragott kőtáblát, sztélét avatott Kövér László, a parlament elnöke annak a csaknem kétezer politikai fogolynak az emlékére, akiket mindenféle bírósági ítélet nélkül ott tartottak rabságban 1950 és 1953 között. Recsk megsemmisítő tábor volt, egy nemzetgyilkossági kísérlet színhelye – emelte ki beszédében a parlament elnöke. Recskben a szabadság véget ért. Éppen ezért fontos ez a történelmi emlékhely, mert itt mutatkozott meg globális erőként a megvalósult szocializmus igazi arca, a kommunizmus lényege, a terror. Faludy György író, volt rab Pokolbéli víg napjaim című könyvében így emlékezett a magyar Gulágra: „...az ütlegek, az agyrázkódás, a két hétig tartó éjszakai fogda erősen megviselt... február első hetében csak két rabtársunk halt éhen. A második héten szaporodtak az áldozatok: naponta egy, kettő, sőt három is...” Étkezés előtt az ávos őrmester: „Na lássák, fasiszta állatok, nincs Isten! Imádkozzatok Rákosi elvtárshoz!” Az ima, amelyet ilyenkor el kellett mondaniuk, így hangzott: „Rákosi Mátyás, irgalmazz nekünk, a nép piszkos ellenségeinek, és ne hagyj minket éhen döglenni, bár ezt érdemljük.” Ezután hozták a kondért. Aztán újra a csákánykői kőbánya rabszolgamunkája következett, akár a kétezer évvel ezelőtti Római Birodalomban. Így zajlottak a rabok hétköznapijai.

Kövér László, az Országgyűlés elnöke a megemlékezésen fontos gondolatot fogalmazott meg: „A recski pokolban született meg 1956 igazsága, és bár 1956-ban nem győzhetett ugyan ez az igazság, de elpusztíthatatlannak bizonyult.”

A Kékestető felől sötét fellegek kezdték beárnyékolni a napot. Néztem a meghívott vendégeket, a száznál több diákot, és az első sorban ülő, évről-évre fogyatkozó volt recski rabokat. Néztem Mózes Mihály mélyen barázdált arcát, aki együtt szökött meg a szigorúan őrzött táborból nyolcadmagával. Michnay Gyulával is – csak neki sikerült –, de ezért súlyos retorzió járt. Szabadulása után a metróépítkezésnél, a keszonban dolgozott. Figyeltem Krasznai Béla, a Recski Szövetség elnökének sápadt arcát, akit raboskodása után is osztályellenségként kezeltek évekig, és a többieket, akik megérték a kilencven évet. Róluk és értük szólt most minden, a tárogató, a kürt, a vers. Hiszen ők azok – meg persze még sok ezren –, a megváltoztathatatlan múlt és éppen ezért a jelen vesztesei is. Elvesztett fiatalságukat, boldog férfikorukat nem adhatja vissza már senki. Bár a jobboldali kormányok mindent elkövettek, hogy kárpótolják a kommunizmus üldözötteit – nyugdíjmelés, támogatások, megbecsülés stb. –, az elszenvedett fájdalmaikat, veszteségeiket már senki sem orvosolhatja. Nagyszerű emberek voltak ők, és természetesen ma is azok. Faludy nem véletlenül írta, hogy „...emberek lehettünk akkor is, amikor az emberek nem akartak emberek lenni?”. Ezért neveléses, undorító és elfogadhatatlan, amikor a balliberális oldal egyes képviselői ma diktatúrát kiáltanak itthon és külföldön. Vagy nem tudják, hogy mi a diktatúra, vagy nagyon is tudják. A nemzet közös börtöne és közös temetője, a recski megsemmisítő tábor figyelmeztet mindenkit – és ezt hangsúlyozta Kövér László is –, hogy nincs és nem is lehet alku a kínzókkal, a börtönőrökkel, sem azok szellemi és politikai örököseivel, sem azokkal, akik bármilyen okból is védik, mentetetik őket.

Tokay László, szk. m. kir. pán célos hadnagy/nyá. pc. alezredes, a Chicagói MHBK főcsoportja egyik alapítója, későbbi USA főcsoportvezető küldte be az alábbi cikket, mely a Kanadai-Amerikai Magyarország c. hetilap (Toronto) 2014. november 1-i számának 4. oldalán jelent meg. A beszámolóban az ad különleges fontosságot, hogy ez volt az utolsó évfolyam, melyet a Ludovika épületében avattak.

**Dr. v. Martin Kornél, m. kir. pán célos hadnagy és Dr. v. Palágyi Tivadar m. kir. utász hadnagy:
Rubindiploma-átadás az újjáépített Ludovika Akadémián – Hetven éve
honvédtisztek**

Az újjáépített Ludovika Akadémián az 1944-ben avatott tisztek számára nevezetes eseményre került sor: rubindiplomákat adtak át a hadnaggyá avatás 70. évfordulóján.

Az ünnepséget a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen Patyi András rektor és Boldizsár Gábor ezredes dékán, míg a Honvéd Hagyományörző Egyesület részéről Szakály Sándor professzor és Bőjthe Tamás főtitkár szervezte meg.

A Himnusz eléneklése után Boldizsár Gábor ezredes dékán beszédében örömét fejezte ki afölött, hogy a m. kir. honvédség 70 évvel korábban avatott tisztjei közül 21-en személyesen jelentek meg, és méltatta az 1945 előtti tisztképzést.

Ezután a HOHE elnöke, Szakály Sándor professzor mondott beszédet az ünnepi esemény kapcsán, és megemlékezett az 1944-ben avatott tisztek közül hősi halált haltakról, majd Boldizsár Gábor dékán jókívánságok kíséretében egyenként átadta a rubindiplomákat.

Az ünnepség fényét emelte, hogy a diplomaátadás előtt és után a Magyar Honvédség Légierő veszprémi zenekara katonanótákat játszott, és egyes számokat a zenekar kiváló énekes tagjai zenekari kísérettel adtak elő.

Végül a jubilánsok nevében Palágyi Tivadar 1944. augusztus 20-án avatott utász hadnagy mondott válaszbeszédet, melyben köszönetet fejezte ki a közszolgálati egyetem és a HOHE fentebb említett tagjainak az ünnepség színvonalas megrendezéséért.

Külön kiemelte Patyi András rektor nagyvonalú gesztusát, lehetővé téve az ünnepségnek a gyönyörűen felújított Ludovika kápolnájában történt megrendezését. Köszönetet mondott még Siposné Kecskeméthy Klára ezredes professzor asszonynak a Ludovika-hagyományok felelevenítése és ápolása terén végzett odaadó munkájáért, valamint Nagy László Gerő ezredesnek, aki a Bolyai-hagyományok átmentésében és megújításában végzett és végez ma is fáradhatatlan munkát.

Az ünnepség a Szózat zenekari kíséret melletti eléneklésével zárult.

Ezután az ünnepség résztvevői megkoszorúzták a Ludovika épülete előtti, újra felállított világháborús hősi emlékművet.

Azokat az ünnepeltek, akik erre előre jelentkeztek, a Zrínyi Miklós Egyetem éttermében ebéd után látták vendégül.

Palágyi Tivadar az 1944. augusztus 20-án avatott bajtársait otthonában ebéd utáni kávéra és beszélgetésre hívta meg, amelyen a tíz meghívott közül nyolcan vettek részt. Ez a baráti találkozó tombolával ért véget. (...)

A jubileumi ünnepségen az Ausztráliában élő v. Debreczeny Ádám. Fotó: Szilágyi Dénes

Az alábbi beszámolót pedig **Nagy László Gerő ny. ezredes, a HOHE alelnöke** küldte be:

Kitüntető figyelem a 70 éve végzett zászlósoknak

Jubileumi díszemléklapot vehettek át a Magyar Királyi Csaba Királyfi Honvéd Gyorsfegyvernemi Hadapródiskolán, a M. Kir. Gábor Áron Honvéd Tűzségi Hadapródiskolán, a M. Kir. Horthy István Honvéd Repülő Akadémián, a M. Kir. Görgey Artúr Honvéd Műszaki Hadapródiskolán, a M. Kir. Rákóczi Ferenc Honvéd Gyalogsági Hadapródiskolán Sopronban, a M. Kir. Zrínyi Miklós Honvéd Gyalogsági Hadapródiskolán Pécsen és a M. Kir. Egyesített Honvéd Gyalogsági Hadapródiskolán 70 éve végzett zászlósok. Az átadó ünnepséget a Zrínyi Miklós Laktanya és Egyetemi Campus Dísztermében rendezték.

Az eseményen Dr. Boldizsár Gábor ezredes, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar dékánja mondott ünnepi beszédet, amelyben a következőképpen méltatta az elődök példás helytállását: "Köszönjük önöknek a helytállást, köszönjük, hogy ahhoz a katonai eskükhöz, amely mindig is jellemezte a magyar katonai virtust önök is hozzájárultak, esküjüket megtartották és megtették azt, ami egy katonának kötelessége, hogy védtek a hazájukat életük árán is, hiszen mindenki veszített bajtársat a háborúban. Önök most itt vannak és ha körbenézünk, akkor a mögöttünk lévő hetven évet látjuk, azt a becsületet látjuk, amelyet képviselnek és ez ad nekünk erőt ahhoz, hogy ma a XXI. században mi is megvívjuk saját csatáinkat. Tisztelem az önöké, tisztelem a helytállásukat, tisztelem azt, hogy hitüket, becsületüket, a haza iránti szeretetüket az elmúlt hetven évben is megőrizték."

Az ünnepi beszédet követően a Magyar Honvédség Légiőr Zenekar Veszprém katonanótákat játszott, majd Boldizsár Gábor, az NKE HHK dékánja átadta a díszemléklapokat a hét évtizede végzett zászlósoknak, akiknek nevében Kún Ferenc zászlós mondott válaszbeszédet.

Az ünnepség a Katonaiskolák emléktáblájánál folytatódott, ahol Dr. Gál Attila ny. ezredes mondott köszöntőt. A Nemzeti Közszolgálati Egyetem nevében Dr. Boldizsár Gábor ezredes, az NKE HHK dékánja és Schmittné Makray Katalin Zászlóanya, a jubilánsok nevében Prof. Dr. Szakály Sándor, a Honvéd Hagyományőrző Egyesület elnöke és Kakucsy György ny. hadnagy, a Honvéd Hagyományőrző Egyesület irodavezetője, a Honvédelmi Minisztérium és a Ludovika Zászlóalj nevében pedig Papp Ferenc ezredes, a Honvédelmi Minisztérium Társadalmi kapcsolatok és Háborús Kegyeleti Főosztály főosztályvezető-helyettese és Mihály Imre alezredes, a Ludovika Zászlóalj megbízott törzsfőnöke helyeztek el koszorút a Katonaiskolák emléktáblájánál. Az esemény ünnepi ebédrel zárult, ahol Dr. Kóczán Árpád ny. alezredes, római katolikus táborigazgató mondta az asztali áldást.

Hetven évvel az utolsó avatás után

www.honvedelem.hu, Kovács Dániel

Díszemléklapot adott át a hadapródiskolákban hetven éve végzett zászlósoknak dr. Boldizsár Gábor ezredes, a Nemzeti Közszerológati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar dékánja november 14-én.

Jubileumi rubin díszemléklapot kaptak a hetven éve felavatott zászlósok a Nemzeti Közszerológati Egyetemen rendezett jubileumi ünnepeken. Dr. Boldizsár Gábor köszöntő beszédében elmondta, hetven évvel ezelőtt ezen a napon már Budapest körül szorult a gyűrű, csak a várost védő katonák helytállásának köszönhető, hogy a szovjet katonák nem tudták Sztálin parancsát teljesítve menetből elfoglalni a magyar fővárost. „Önök akkor születtek, amikor a Nagy Háború után egy lelki és gazdasági nyomorban lévő nemzet újraszervezte önmagát, felemelkedett a világháború traumájából, a terület és nemzetvesztés után rendezte sorait és elindul a fejlődés útján. A sors azt szánta önöknek, hogy katonai pályára lépjenek. Kijárták az iskolát, a frontszolgálatról hazatért tanáraik segítségével felkészültek arra, hogy a hetven évvel ezelőtti avatásuk, kibocsátásuk után szembenézzenek azzal a gőzhengerrel, amely végighaladt egész Európán” - mondta Boldizsár Gábor az ünnepeleeknek.

Kedves Olvasóink, ezenkívül még – Dr. Kakucsy György által továbbítva - Bójtó Tamástól és v. Akay Lászlótól is kaptam összefoglalókat Rubin díszoklevél a Ludovikásoknak ill. A II. Világháború utolsó tisztavetése címmel. Ezek közlését következő számunkban pótoljuk, de ha valaki már azelőtt szeretné őket elolvasni, emailezzzen nekem. Siposné Dr. Kecskeméthy Klára ezredes beszámolóját pedig l. a 19. oldalon. A szerk.

Amikor az élő emlékezet a történelem...

2014. november 5-én a Győri Honvéd Hagyományőrző Egyesület szokásos összejövetelét különleges alkalom tette ünnepélyessé. Csenár Imre elnök felkérte a fiatal tagokat, hozzák be az egyesület szalagokkal díszített zászlaját, majd a tagok felállással fejezték ki tiszteletüket a zászló előtt. Az első napirendi pont, a múlt nem mindennapi megidézése, **v. Horváth István vezérkari alezredes** tagtársuk születésnapjára köszöntése. Horváth István **november 6-án tölti be 99-ik évét**. A veterán tisztet, életútjának rövid ismertetésével, az erre felkért Takács Imre ny.á. határőr alezredes köszöntötte, majd átadta a győri honvéd szervezetek díszokleveleit, ajándékait, tolmácsolva azok parancsnokainak jókívánásait, ajánlásait. Csenár Imre baráti szavak kíséretében adta át a Győri HOHE személyre gravírozott asztali üveg emlékdíszét. Az ülésen megjelenő ravazdi vendég egyesület Sipos Sándor a II. Vh. befejezése közeledő 70. évfordulója alkalmából megjelentetett *Fegyvertitkok* c. könyvét adta át. A meghatódott Horváth István felállva köszöntötte meg a kedves szavakat, kitüntető ajándékokat, majd életútját kiegészítően felidézett néhány, máig maradandó epizódot. Hiába kérték az egyesület, fiatalabb, de így is 80 év feletti tagjai, hogy ülve folytassa a beszédét, a veterán ragaszkodott ahhoz, hogy tisztelete kifejezésének jeléül állva akar beszélni társaihoz.

Máig élő eleven emlékekkel kezdte beszédét, hogy amikor 1942-ben a Doni frontra vezényelték, szolgálatra jelentkezett az ezredparancsnokánál, aki őt, a fiatal főhadnagyot azzal a rövid utasítással nevezte ki a 8. század parancsnokának, hogy másnap foglalja el beosztását és: „csináljon ott rendet”. Beosztottjai szinte kivétel nélkül nála idősebb családosi férfiak voltak. Horváth István fontosnak tartotta kiemelni, hogy mint tiszt alapvető feladatának azt tekintette, hogy beosztottaival tiszteleten alapuló és a lehető legjobb emberi bánásmódot teremtsen meg. Legnagyobb katonai kitüntetésként idézte fel azt az alkalmat, amikor négy győri katonáját a túlpárti orosz harcállásponttól lelőtték és a katonái kérték, hogy már másnap személyesen vezesse őket harcra, hogy megtorolják négy bajtársuk halálát. A sikeresen végrehajtott akció örök dicső emléket hagyott a résztvevő túlélőkben. Az akció megtervezéséért, sikeres végrehajtásáért a Magyar Érdemrend Lovagkeresztjét hadi szalagon kardokkal kitüntetést személyesen a Kormányzó úr adta át Horváth Istvánnak.

Könnyekkel a szemében mesélt hűséges tiszti szolgájáról, egy Győr környéki faluból származó parasztemberről, Szücs Kálmánról, akit felemlítve, méltatlannak találta rá a tiszti szolga megnevezést, mivel szinte apa-fiú kapcsolat volt közöttük, apjaként tisztelte a róla gondoskodó idősebb férfit. 15 éve keresi ő, családtagjai és barátai, minden eredmény nélkül, Szücs Kálmán fellelhető sírját, hogy előtte tisztelegve köszönje meg a hajdani gondoskodását.

A háború utáni igazságtalan évekről szólva, már elmúltak a fájdalmai, hogy társadalmilag kirekesztett lett, az érdemtelenül kiszabott börtönéveket, a bányában töltött kényszermunkát is a túlélők sztoikus nyugalmával említi. Amit viszont soha nem tud megbocsájtással felejteni, hogy az akkori hatalom kiszolgálói nem csak ő, hanem családja, apró gyereke irányába is kiterjesztették a bosszúszomjas, embertelen megalázás akkor alkalmazott praktikáit. Talán szimbolikus is lehet, hogy négy nappal a honvéd hagyományőrzők ülése előtt, november 1-én, díszünnepség keretében avatták fel a győri Bem téren az ország első kopjafáját a magyar katonai vitézség, hősiesség emlékező tiszteletére.

Győr, 2014. november 10.

Csenár Imre – Sipos Sándor

A szerk. hozzáfűzése, Sipos Sándor közlése alapján:

Horváth István felesége nem kisebb magyar katonai személyiségnek, mint Oszlányi Kornél vezérőrmagynak, Mária Terézia Renddel kitüntetett gyalogsági tábormórnak a lánya volt.

Az ülő sorban balról a második v. Horváth István.

Megemlékezés Tordán a csata 70. évfordulóján

A hírt beküldte Kékkői Károly (THHB) és Borbás Károly főszerkesztő emeritus (Toronto).

A Tordai Honvéd Hagyományőrző Bizottság 2014. október 4-én megemlékezést tartott a tordai csata 70. évfordulója alkalmából, a tordai központi magyar temetőben a malenkij robotosok kopjafájánál, majd a Honvédsírkertben. A megemlékezést a Tordai Magyar Kulturális Egyesület és a Tordai Honvéd Hagyományőrző Bizottság szervezte. A meghívón Nyírő József sorai is emlékeztettek a hősi halottakra:

*„Régi idők öreg kopjafái
alatt alussza álmát az én
népem, mohos temetőekben,
vadvirággal takart
padmalhos sírokbán, szép
madárszó mellett.”*

Német katonák maradványaira bukkantak a Várban

2014. november 25, MNO

Két német katona földi maradványai kerültek elő kedden a budai Vár területén, a Dísz téren talált világháborús bomba és lőszer mellett – közölte Töll László, a Honvédelmi Minisztérium (HM) Társadalmi Kapcsolatok és Háborús Kezelteti Főosztálya vezetője az MTI-vel.

A ruhamaradványok és a felszerelési tárgyak alapján állapították meg, hogy német katonák lehettek, de személyi azonosító jegyet nem találtak náluk – tette hozzá az ezredes.

Most az ilyenkor szokásos eljárásrend szerint felveszik a kapcsolatot a német hadisírgondozó szervvel, és megpróbálják a katonákat azonosítani. Majd a budaörsi német-magyar katonai temetőben méltó módon eltemetik a katonákat – mondta Töll László.

Siposné Prof. Dr. Kecskeméthy Klára ezredes küldte be az idei jubileumi tisztavatási ünnepségről az alábbi beszámolót:

Jubileumi díszoklevél-és díszemléklap-átadó ünnepséget rendeztek szeptember 24-én, 25-én és 26-án a Nemzeti Közszerződési Egyetem Ludovika Főépület kápolnájában, ahol összesen 271 fő vehette át vas, gyémánt, arany és rubin díszoklevelét, az 50, 60, 70 évvel ezelőtti tisztavatásuk emlékére.

A háromnapos ünnepségsorozat első napján a Zrínyi Miklós Katonai Akadémián, valamint az Egyesített Tiszti Iskolán 50 éve végzettek jubileumi arany díszoklevelet, a Honvéd „Kilián György” Repülő Hajózó Tiszti Iskolán 60 éve felavatott tisztek pedig díszemléklapot vehettek át Prof. Dr. Szendy István ezredestől, az NKE Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar oktatási dékánhelyettesétől. Az eseményen részt vett Dr. Orosz Zoltán altábornagy, a Honvéd Vezérkar főnökhelyettese, Dr. Danku Csaba, a Miniszterelnökség helyettes államtitkára, illetve Dr. habil. Horváth Tibor ezredes, az NKE HHK Katonai Vezetőképző Intézetének igazgatója.

Prof. Dr. Szendy István, a HHK dékánhelyettese ünnepi köszöntőjében elmondta: „Egy olyan korosztályt méltatunk, akik nélkül ma nem lenne, nem lehetne honvédség.”

Jubileumi arany díszoklevelet 68-an, míg díszemléklapot 57-en vehettek át az ünnepségen. Az átadó után a jubilánsok nevében Rába Imre ny. altábornagy mondott beszédet, megköszönve a méltató szavakat. Az ünnepség további részében Danku Csaba helyettes államtitkár, valamint Prof. Dr. Szendy István ezredes, a HHK oktatási dékán helyettese, a jubilánsok nevében pedig Dr. Orosz Zoltán altábornagy és Nagy László Gerő nyugállományú ezredes helyezték el koszorúikat az I. világháborús emlékműnél. Az eseményen az NKE Hungária körüti Campus 1. sz. épületének falán emléktáblát avatott Poroszlai Ákos ny. alezredes és Prof. Dr. Szabó Miklós ny. altábornagy. A táblát a Bolyai János Honvéd Alapítvány azért állíttatta, mert ebben az épületben működött a Magyar Királyi Honvéd Hadiakadémia, a Honvéd Hadiakadémia, a Zrínyi Miklós Katonai Akadémia, majd pedig a Nemzeti Közszerződési Egyetem létrehozásáig a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem.

25-én az NKE Ludovika Főépület kápolnájában a Honvéd Hadi Akadémián 65 éve, a Honvéd Akadémián 60 éve, az Egyesített Tiszti Iskolán 50 éve végzettek jubileumi vas, gyémánt, arany díszoklevelet, a Kilián György Repülő Műszaki Tiszti Iskolán 50 éve, a Kossuth Tüzér Tiszti Iskolán 60 éve, a Honvéd Vasvári Pál Repülő Szakképző Tiszti Iskolán 60 éve felavatott tisztek pedig díszemléklapot vehettek át.

A jubileumi díszoklevelet és emléklapokat Dr. Boldizsár Gábor ezredes, a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar dékánja adta át a következő szavakkal: „Amikor tőlem idősebb, a történelem viharait átélte katonák előtt állok, mindig elszorul a szívem, s mindig arra gondolok, hogy ők bevégezték a szolgálatot, amire felesküdték ötven, hatvan, hatvanöt évvel ezelőtt, azt teljesítették, teljesen mindegy, hogy milyen volt a politikai helyzet, kik voltak a szövetségesek és mi volt a biztonsági kihívás.”

A jubilánsok nevében Petró István ny. ezredes és Fotul József ny. alezredes mondott válaszbeszédet. A rendezvény folytatásaként a Ludovika téri I. vh. emlékműnél koszorúztak.

Az esemény a Hungária körüti campuson folytatódott, ahol Bodnár Gyula, Mórocz István és Hegedűs Gyula ny. alezredek, valamint Boldizsár Gábor dékán koszorúzták meg a Zrínyi szobrot.

Az eseménysorozat záró napján az NKE Ludovika Főépület kápolnájában rendezett ünnepségen összesen 51 fő vehetett át rubin díszoklevelet, akik 70 éve végeztek a Magyar Királyi Honvéd Tisztképző Akadémiákon. Az eseményen Dr. Boldizsár Gábor köszöntője és az oklevelek átadása után vitéz Dr. Palágyi Tivadar ny. alezredes mondott válaszbeszédet a jubilánsok nevében. Az eseményen részt vett Dr. Boross Péter egykori miniszterelnök, a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság elnöke, valamint Schmittné Makray Katalin asszony, zászlóánya, aki a Magyar Honvédség Ludovika Zászlóalj honvéd tisztjelöltjeinek lelki patrónusa. Az ünnepség zárásaként koszorúkat helyeztek el a Hősök folyosóján, majd a Ludovika téren álló I. vh. emlékműnél. A rendezvényen közreműködött a Magyar Honvédség Légierő Zenekar Veszprémből. Az ünnepség szervezésében részt vett a Bolyai János Honvéd Alapítvány, a Honvéd Hagyományőrző Egyesület, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző kara, valamint az Egyetem Alumni Közössége.

Az ünnepségről készült képek itt tekinthetők meg. (Az alábbi linkeket külön érdeklődésre szívesen elküldöm olvasóinknak emailen is, a könnyebb rákattinthatóság érdekében – a szerk.)

2014. IX. 24:

<https://drive.google.com/open?id=0B6FYLkqPhcvvakdwcmJXMW9KYXM&authuser=0>

<https://drive.google.com/open?id=0B6FYLkqPhcvmehyekJxXzB2QXc&authuser=0>

2014. IX. 25. és 26:

<https://drive.google.com/open?id=0B6FYLkqPhcqvWlRadGN6NkxCeTQ&authuser=0>

https://drive.google.com/folderview?id=0B6FYLkqPhcqvVjdNcGcwREcyME0&usp=drive_web

A szerkesztő megjegyzése: Bajtársunk, Dr. Lengyel Alfonz ny. ezredes, aki floridai otthonában jelenleg gyógykezelés alatt áll, sajnos nem tudott avatása 70. évfordulójára személyesen megjelenni az ünnepségen. További jobbulást kívánunk neki!

Ratkay Zoltán Imre (Mosonmagyaróvár): Találkozás a Benedek Laktanyában az osztrák hagyományőrökkel, és a helyi HOHE őszi programja

A 76. Császári és Királyi Gyalogezred hagyományőrző csoportja meghívására emléknapon vettünk részt a Bruckneudorf-i Benedek Laktanyában 2014. augusztus 22-én. A rendezvényen még Tirolból is voltak vendégek. Áldás ill. ünnepi beszédek hangzottak el. Katonazenekar által játszott indulóra vonultunk fel, majd az ünnepség végén díszmenetet hajtottunk végre. Az ünnepséget megemlékező előadás követte a csapatétkezdében az éppen száz évvel ezelőtti háborús eseményekről. Ezután ebéd, illetve közös fényképezkedés következett. Noha nem tartozott az ünnepi programhoz, küldöttségünk megkoszorúzta a laktanya közelében lévő I. világháborús emlékművet (l. képünk), amelyen megtalálható a Magyar Királyság címere is.

A mosonmagyaróvári HOHE helyi szervezete az őszi folyamán is több megemlékezésen, koszorúzáson vett részt, például az I. Világháború 100. évfordulójának ünnepségein az ausztriai Badenben, az Írott-kőn, és Mosonban. Mind három helyen koszorúztunk. Ezen a napon több, mint 104 áldozatra emlékezünk, akik a vérüket adták a szabadságunkért. Az ünnepi beszédet Dr. Nagy István parlamenti államtitkár mondta a Gyásztéren. Felderítetlen dolgok a sortűz s az áldozatok száma körül ma is vannak. Az Óvári temetőben van egy tömegsír, melyben 40 halott van eltemetve, de csak kettőnek tudjuk a nevét. A legfiatalabb áldozat 12 éves, a legidősebb egy 56 éves asszony volt, valószínűleg nem fegyverrel vonultak a laktanyához. A mosonmagyaróváriak azért mennek a "Golgotához", mert tudni szeretnék az igazságot. De az késik.

Az Ausztriai Deutsch-Altenburgban (Németóvár) is voltunk ökumenikus istentiszteleten szép románkori Mária templomában. Megemlékeztünk 1956 áldozatairól, s külföldön elhunyt honfitársainkról, akik nem a Magyar földben nyugszanak. A Bécsi Europa Club szervezésében itt három ország magyarjai találkoznak. A mise után a templom melletti temetőben koszorúztuk meg a magyar emléksírt, s az 1959-ben a Forradalomban elesettekért állított kopjafát.

Fekete Dénes (Miskolc) három jelentése: Diósgyőri megemlékezés

A Vitézi Rend Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Törzskapitánysága 2014. szeptember 28-án ünnepi megemlékezést tartott az I. világháborúban elesett Diósgyőri katonák emlékére, a tiszteletükre 1928-ban közadakozásból állított emlékműnél. Az ünnepi beszédet v. Csantavéri Tivadar székkapitány mondta. Többek között elmondta, hogy nem csak az emlékmű átadásának van az évfordulója, hanem 100 éve tört ki a rengeteg áldozatot követelő „nagy háború”. Az akkor még önálló Diósgyőr – ma Miskolc egyik városrésze - nagy áldozatot hozott, hiszen 215 fia nem tért vissza a messzi harcmezőkről.

A történelmi egyházak részéről Mikolai Vince főesperes, Péter András református lelkész és Gerlai Pál evangélikus lelkész mondott imát az elesettekért. A szobornál koszorút helyezett el több helyi szervezet.

Halottak-napi koszorúzások Miskolcon, és egy kiállítás *Akikért nem szólt a harang* címmel

Az ünnep alkalmából a világháborúkban elhunyt katonáinkról sem feledkeztünk meg Miskolcon. A Doni Bajtársi és Kegyeleti Szövetség Miskolci Csoportja november 3-án a Szemere kertben álló emlékoszlopnál szervezett főhajtást, majd helyezték el a megemlékezés virágait. Az idén két bajtársunk hunyt el, a 90 éves Mester István m. kir. őrmester, és a 92 éves Kovács István m. kir. szakaszvezető. Tavaly még itt voltak az új kopjafa avatásánál, a szövetség részéről Pista mondta az ünnepi beszédet. Jó kiállítású, igazi katonaeMBER volt, nem gondoltuk, hogy betegsége egy hónap alatt elviszi. Józsi bácsi harctéri emlékeit könyvben megírta, így első kézből való ismeretek jutottak az utókor számára a háború szörnyűségeiről.

A rendezvényen jelen volt a 95 éves Stubner Ferenc, aki a Miskolci Szondi laktanyában diszlokált tüzer ezreddel volt kint a Don-kanyarban.

Másnap a Miskolci Városszépítő Egyesület szervezésében a Sajó parton lévő I. világháborús kolera-temetőben koszorúztunk. A sírkertben a Monarchia soknemzetiségű hadseregének majd ezer katonája fekszik, akik a gondos ápolás ellenére elhaláloztak. Maga az emlékhely elég rossz állapotban van, nagyobb odafigyelést érdemelt volna legalább a kerek évforduló évében! A romkápolna falára koszorút helyezett el több szervezet.

Katonák! Nyugodjatok békében!

* * * * *

A Délvidéken 70 évvel ezelőtt történt atrocitásokra, a magyar lakosság sérelmére a szerb hatalom által, nemzeti alapon elkövetett népirtásra emlékezett kiállítással és előadással a Keresztény Értelmiségiek Szövetségének miskolci csoportja. A szerdán megnyílt tárlat november 10-éig volt megtekinthető a polgármesteri hivatal aulájában. „Kommunista gaztettek a délvidéki németek ellen”; „Hová tűnt 400.000 német a Délvidékről?”; „Népellenségek”; „Koncentrációs táborok a Délvidéken”; „Délvidéki magyar golyó”; „Akikért nem szólt a harang” – csak néhány sokatmondó cím azokról a táblákról, amelyek az emlékkiállítás anyagát képezik. A képeken özvegyek, árvák, földönfutóvá, hontalanná tett magyarok, németek, akiket „kollektíven háborús bűnösöknek” nyilvánítottak a jugoszláv kommunista partizánalakulatok és a vajdasági szerb lakosság. Brutális kegyetlenséggel követték el ellenük népirtást 1944-45. telén. Cseresnyésné Kiss Magdolna, a kiállítást összeállító és megszervező Keskenyúton Alapítvány kuratóriumának elnöke elmondta, hogy a 70. évforduló alkalmából, az áldozatok emlékére állították össze a tárlatot, mely már több városban látható volt, így érkezett Miskolcra is.

Katonasírok

A Doni Bajtársi és Kegyeleti Szövetség Miskolci Csoportjának és a Volt Hadifoglyok Bajtársi Szövetsége (VHBSZ) Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Szervezetének tagjai 2014. szeptember 28-án a Bükk hegységben Kurtabércen, október 11-én pedig Sajókazán kerestek fel II. világháborús katonasírokat, tették rendbe, ill. a közelgő Halottak Napja alkalmából koszorúzták meg őket.

A Kurtabérc 1 sír a műút északi oldalán van, attól mintegy 50 méterre. Egy kis kapálást, gyomlálást kellett csinálnunk, illetve a fölé magasodó fa ágait megnyesni, hogy jobban látszódjék a turistaútról. Állaga jó, 2009-ben lett felújítva.

A Kurtabérc 2 a műút másik oldalán a csemetésben van. Sajnos az idén az egyik vihar rádútott egy fát, aminek a kivágását a látogatás után kértük az Északerdő Zrt. Lillafüredi Erdészeti Igazgatóságától. Szajnai Róbert igazgató úr még azon a héten eltávolította. Köszönjük szépen neki a gyors intézkedést! A síron a táblát tartó kereszt alja elkorhadt, cseréjét igyekszünk rövid idő alatt megszervezni.

Sajókazai utunkat Szőke László (szül. 1925) úr adatközlése alapján szerveztük, aki ebből a községből nősült. Laci bácsi amerikai hadifogoly volt és a VHBSZ aktív tagja ma is.

A szovjet katonák síremléke rendben, a sírkertben négy egyéni sír van. Sajnos semmi személyes adat nincs rajtuk feltüntetve.

A német katonai sír ennél szegényesebb, csak a sírhalom és egy elkorhadt, jeltelen fakereszt jelzi, hogy itt valaha volt valami. Több, a temetőbe kilátogató idősebb helyi lakost megkérdeztünk a sír azonosítása céljából. Valamennyien megerősítették, hogy ez német katonai sír volt. Az önkormányzati választások után a sírral kapcsolatban felvesszük a kapcsolatot a Stefán László úrral, a település újraválasztott polgármesterével.

---

lovag Kenyeres Dénes nyá. alezredes jelentései: Megemlékezés és koszorúzás Kecskeméten Repülők Napján

A rendszerváltás után felelevenítésre kerültek hazánkban a fegyvernemi napok. A magyar repülőkről minden évben augusztus 15-én Nagyboldogasszony napján tartanak megemlékezést, mert ő a fegyvernem védőszentje. A Magyar Veterán Repülők Szövetsége kecskeméti területi szervezete kezdeményezte és szervezte 2014-ben is a megemlékezést a Köztemetőben lévő II. világháborús repülő emlékműnél. Az emlékmű bronztábláján 418 magyar repülő katona neve szerepel, akik a II. vh. idején haltak hősi halált illetve tüntek el a légi-és földi harcok során. A megemlékezésen résztvettek a helyőrségben települő alakulatok képviselői és a hagyományőrök.

A Himnusz után Újvári Ferenc szavalata következett, majd Varsányi Mihály nyá. repülő alezredes mondott beszédet. A szónok kiemelte a magyar repülő katonák hősiességét és önfeláldozó készségét. A sokszoros túlélő ellen is bátran vették fel a légiharcot. Különösen a veszprémi 101. „Puma” Repülőezred tisztje, altisztjei küzdöttek bátran az amerikai légierő harci-és bombázó repülői ellen, híven a jelmondatuk szellemében: „Vezérünk a bátorság, kísérőnk a szerencse”.

A beszéd elhangzását követően a jelenlévő egységek és szervezetek képviselői koszorút helyeztek el az emlékmű talapzatára. A MH 59. Szentgyörgyi Dezső Repülőbázis nevében Fekete Tamás alezredes, megbízott pk., a HOHE képviselőjében pedig Kenyeres Dénes nyá. alezredes koszorúzott. Szózat és a takaródó hangzott el a megemlékezés végén.

Kecskeméti megemlékezések az '56-os forradalomról

A hős városban több helyszínen is tartottak megemlékezést az 1956-os forradalom és szabadságharc eseményeivel kapcsolatban. Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata 2014. október 23-án a főtéren lévő '56-os emlékműnél tartotta az ünnepséget.

A Himnusz elhangzása után Salacz László országgyűlési képviselő köszöntötte a megjelenteket. Röviden felvázolta az 1956-os eseményeket. Dr. Tőkéczi László történész, egyetemi tanszékvezető az emlékbeszédében méltatta 1956 jelentőségét, hatását Közép-Európában. A szónok kiemelte az 1956-os hősök és áldozatok tevékenységét, a túlélők szenvedését, meghurcoltatását. De az '56-os eszme máig ható erejét is hangsúlyozta. Szerinte 1956 ragyogó fénysugar volt a világtörténelemben is. Rést

ütött a kommunizmus bástyáján.

Az emlékműsorban a Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola, Gimnázium, Szakközépiskola diákjai adtak műsort. Ezt követően a különböző szervezetek, pártok és intézmények képviselői elhelyezték az '56-os emlékműnél koszorúikat, virágaikat. Az 1956 Magyar Nemzetország Kecskeméti Parancsnoksága nevében Kenyeres Dénes koszorúzott. A HOHE területi Szervezet képviselőjében nemes Hegedűs Ferenc, Dr. Jóna Iván, lovag Kenyeres Dénes és Szeverényi István helyezte el a megemlékezés virágait. A Szózat zárta az '56-os emlékezést.

2014. október 27-én szintén volt megemlékezés és koszorúzás a Köztemetőben az '56-os emlékhelynél. Pap Tivadar nyá. alezredes, az '56-os Bajtársi és Baráti Szövetség elnöke köszöntötte a megjelenteket. Mák

Kornél alpolgármester mondott emlékező beszédet. A szónok beszédében az 1956-os kecskeméti

eseményeket elevenítette fel a temetőben. Koszorúzás majd a Szózat zárta a rendezvényt.

56-os megemlékezés Lovason és Veszprémben, könyvbemutatók, és Prof. Szakály Sándor előadása

Pintér Kornél, a Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet országos elnöke jelentette, hogy 2014. október 22-én Lovason a Templom téren - a 2001-ben Lovas Község Önkormányzatával közösen avatott 56-os emléktáblánál - ünnepi megemlékezést tartottak az 1956-os Szabadságharc emlékére. Beszédet mondott Polgárdy Imre, a Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlésének alelnöke. Október 23-án a Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányság épületében elhelyezett emléktáblánál (Veszprém, Bajcsy-Zsilinszky út 2.) pedig ünnepi beszédet mondott Dr. Sántha Gábor, az 1956-os Magyar Szabadságharcosok Világszövetségének elnöke.

Két könyvbemutatóról is hírt kaptunk, melyet „Az 1956-os Forradalom és Szabadságharc emlékéért” Alapítvány, a Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet és a Történelmi Vitézi Rend szervezett, **Vaszko Tamás** egykori politikai elítélt, **ny. honv. százados**, az „1945–56 Közötti Magyar Politikai Elítéltek Közössége” vezetőségi tagja, **„Túléltem a terrort 1954-1961”** c. önéletrajzi kötetének előadással egybekötött veszprémi bemutatására. A szerző az előadás napjaiban lett 87 esztendő, e jeles évforduló alkalmából külön is köszöntötték. A másik bemutató **Petrusz Tibor egykori politikai elítélt, ny. honv. ezredes**, „Az 1945–56 Közötti Magyar Politikai Elítéltek Közössége” alapító társelnöke, a Szabadságharcosokért Közalapítvány Kuratóriumának tagja **„Rákosi börtönében”** c. önéletrajzi kötetét ismertették előadással egybekötve október 3-án, a Veszprém, Mártírok útja 11. szám alatti 56-os emlékszoba helyiségében. A könyv a helyszínen megvásárolható volt, s bemutatójával is tisztelegtek a kommunista diktatúra áldozatainak emléke előtt. A neves előadó az idén 90 esztendő, e jeles évforduló alkalmából külön is köszöntötték (*mindkét köszöntéshez mi is csatlakozunk, a szerk.*).

Ugyancsak veszprémi hír, hogy „Az 1956-os Forradalom és Szabadságharc emlékéért Alapítvány” (Veszprém), a Magyar Vidék Országos 56-os Szervezet és a Történelmi Vitézi Rend előadást szervezett „Magyarország kiválása a II. világháborúból – Remények és lehetőségek” címmel, melyet Prof. Szakály Sándor egyetemi tanár, a Veritas Történetkutató Intézet főigazgatója tartott szeptember 19-én.

Navracsics Tibor: Őket elfeledték a kommunizmusban

2014. szeptember 20., forrás: MTI, szerző: KG

Megújult az első világháborús emlékmű a Veszprém megyei Szentgálon, a szobor szombati avatásán Navracsics Tibor, a térség fideszes országgyűlési képviselője azt mondta, az alkotás rekonstrukciójával a hősök emléke is megújul.

A politikus úgy fogalmazott: száz esztendővel ezelőtt, mint Magyarország oly sok falujába, Szentgálra is belépett a világ, „az ajtót pedig lábbal rúgta be”. Azt kellett megtapasztalni – tette hozzá –, hogy szétesett a hétköznapiakat jellemző keret, a háborúban a gyilkolás és a pusztítás volt a legfőbb parancs.

Akiket 1914 nyarán elvittek katonának, Galíciába, Szerbiába, Észak-Olaszországba kerültek, megtapasztalták azt a példátlan borzalmat, amelyet az első világháború okozott – mondta Navracsics Tibor. A politikus hozzátette, akik elmentek, még ha visszatértek is, többé nem voltak ugyanazok az emberek.

A kommunizmus időszakában ezeket a katonákat elfeledték, ezért is van különös jelentősége a most megújult emlékműnek – hangsúlyozta Navracsics Tibor. Istvánfalvi Sándor (független), Szentgál polgármestere elmondta, hogy a település lakói a szobor megújulását segítő önzetlen munkájukkal, anyagi áldozatukkal teljesítették az elődökkel szembeni kötelezettségüket. Az első világháborús ismeretlen hős eredeti szobrát Kallós Ede készítette,

közzadokozásból valósult meg 1927-ben, az alkotás azonban az idők folyamán nagyon megrongálódott – emlékeztetett a polgármester. Hozzátette: a megújítás is közzadokozásból történt, több mint 1 millió forint gyűlt össze, ezt csaknem 4 és félmillió forint pályázati forrásból származó támogatással egészítették ki. A két és fél méter magas, műkőből készült, első világháborús hőst mintázó alkotás Deák Jenő Budapesten élő kőszobrász keze nyomán újult meg, aki az eredeti alapján öntötte újra az alkotást – mondta a község vezetője. Az ünnepségen a történelmi egyházak képviselői megáldották az emlékművet.

HALÁLOZÁS

-Pataky József jelentette Kanadából, hogy **Vörös Gyula volt 56-os szabadságharcos** hosszú betegség után 2014. szeptember 12-én Vancouverben elhunyt. Gyászolják bajtársai és húga Magyarországon.

-Fekete Dénes jelentése Miskolcra: “Kedves Gergely! Megint kevesebbek lettünk egy Doni katonával. Temetésére elmegyünk. A katonai tevékenységét korábban már voltál kedves leközölni a lapban. (2014/1. sz. 13. old. a szerk.) **Kovács József kohómérnök, doni katona**, hejőparki lakos életének 92. évében 2014. október 5-én csendesen elhunyt. A hejőcsabai katolikus temetőben helyezték örök nyugalomra. Isten nyugosztalja!”

-Simonyi László MHBK központi vezető jelentette, hogy **Dr. Hudra László, a chicagói főcsoport tagja**, nyug. egyetemi tanár, hűséges magyar, 2014. október 30-án 86 éves korában szívroham áldozata lett és elköltözött a Magyarok Istenéhez.

-Horváth Lajos (Toronto) továbbította a hírt, hogy **v. Major Lajos volt m.kir. rendőr, az Úz-völgyi szovjet betöréssel szembeszálló katona**, a Nemzeti Hadseregről való évenkénti megemlékezéseket az utolsó alkalomig végiggyalogló és végigdaloló nótafája, 2014. november 23-án Szegeden 94 éves korában, visszaadta lelkét a Teremtőnek.

RÖVID HÍREK, LEVELEK, KIEGÉSZÍTÉSEK

-**Köszönöm Eszes Mátyás m. kir. páncélos főhadnagy bajtársunknak** (Milwaukee, Wisconsin állam, USA), hogy régi lapszámokra vonatkozó felhívásomra válaszolva (akárcsak Goór György tette nemrég Sydney-ből) elküldte a Hadak Útján egyes régi évfolyamait, illetve az 1992 novemberétől kezdve Magyarországon megjelent Hadifogyó Híradó számait is.

-**Borbás Károly főszerkesztő emeritus írta:** “Októberben **Torontóban járt Dr. Szakály Sándor**, Jordán Emőke meghívására. Mint társrendezőket, Hertelendy Jóska, az MHBK kanadai főcsoportja vezetője minket is bevont a rendezésbe, tekintettel arra, hogy Szakály a HOHE elnöke is Magyarországon. Az előadás előtt egy rövid műsor volt, majd feleségem, Erzsébet ismertette Dr. Szakály életútját. Az előadásról mellékelten küldjük a linket, amin az előadás hallható: http://www.dailymotion.com/video/x28vitq_szakaly-sandor_people. (L. a bővebb beszámolót a 4. oldalon.)

-Gratulálunk állandó adatközlőnknek, **Fekete Dénesnek a Miskolci Lengyel Önkormányzat képviselőjévé** való megválasztásához az október eleji helyhatósági választásokon. Jó egészséget kívánunk neki több területen is folytatott nemzeti szellemű munkájához. Október 23-i miskolci koszorúzásukról is értesített, melyen aktív és nyugalmazott katonák is részt vettek.

-**Schaffer Frigyes szerkesztő** ismét volt szíves elküldeni **Perth-ből** (Nyugat-Ausztrália) a **Perthi Magyar Hírek** legújabb számait, melyeket köszönünk.

<p>Helyesbítési kérelem: Előző számunk vezércikkében tévesen szerepelt két adat: v. Detre Gyula (Montreal) rangja helyesen főhadnagy, nem hadnagy, Korsós László hadnagy (Montreal) pedig a Honvéd Ludovika Akadémián végzett.</p>
